

Aggera på

olycksplats

Din hjälp kan göra skillnad

Du lär dig:

- a. varför din egen säkerhet måste komma först
- b. att känna igen möjliga risker på en olycksplats
- c. vad du ska säga och göra när du ringer 112
- d. att bedöma vem som först behöver hjälp om det finns flera skadade.

Några byggnadsarbetare höll på att reparera ett gammalt hus när byggnadsställningen rasade.

Sam, 14 år, såg när det hände.

“Det hördes ett brak och jag såg ett stort dammoln. Sönderslitna metallbitar, krossat glas och delar av byggnadsställningen spreds ut över hela området.

Takpannor regnade ner från taket över rasmassorna.

Sen såg jag de skadade personerna ...”

“En **byggnadsarbetare** låg alldeles stilla i dammet. Hans **kamrat** snubblade omkring som bedövd. Det rann blod från hans arm.

En **ung kvinna** hade passerat när allt brakade. Hon hade träffats av en del av den fallande byggnadsställningen. Hon skrek att hennes arm var bruten.

Hennes **barn** skrek i barnvagnen.”

Vem var den viktigaste personen här?

Svar på nästa sida ...

Sam var den viktigaste personen. Alla skadade var beroende av honom. Han var tvungen att sätta sin egen säkerhet först ...

Måste hålla mig **lugn** ...

Och kolla att det är **riskfritt** för mig att gå dit!

Sam måste sätta sin egen säkerhet först ...

Agera på

olycksplats

b. att känna igen möjliga risker på en olycksplats

Ringa in alla **faror** du **hittar** på bilden!

Ånga –
skållningsrisk

Vatten runt sladden
– risk för elstöt

Vassa kanter på
krossat porslin

Blött golv –
halkrisk

Klicka på bilden

Agera på

olycksplats

b. att känna igen möjliga risker på en olycksplats

Mannen har fått ström genom kroppen och sitter fast.

Vad vore rätt att göra här?

Svar på nästa bild ...

Det är farligt att röra personen!
– Du kan få ström genom kroppen.

> Slå av strömmen.

Om du inte når eller om du känner dig osäker för din säkerhet, stå på t ex en telefonkatalog och använd ett föremål av trä eller plast, t ex ett bordsben, för att knuffa loss personen från strömkällan.

Agera på

olycksplats

c. vad du ska säga och göra när du ringer 112

Vem kan du kontakta via **112**?

polis

ambulans

sjöräddning

giftinformations-
central

Ring 112 för...

fjällräddning

räddningstjänst

socialjour

**112 gäller för
alla EU-länder**

Samtal till 112 är gratis

- > Även om du inte har pengar på kortet
- > Eller om du ringer från telefonautomat
- > Och nödsamtal kan utnyttja alla operatörer

Agera på

c. vad du ska säga och göra när du ringer 112

olycksplats

Hallå?

SOS alarm.

Vi behöver en ambulans.

Vad har hänt? ...

Vilka frågor ställer hon?

Svar på nästa bild ...

112 – SOS Alarm

- > Vad heter du?
- > Vilket nummer ringer du från?
- > Var är du? (*Inte säker? Beskriv omgivningen.*)
- > Vad har hänt?
- > Hur många är skadade?
- > Är någon medvetslös?
- > Är det någon som inte andas?
- > Är det någon som blöder kraftigt?
- > Finns det andra risker runt omkring?

Agera på

olycksplats

d. att bedöma vem som först behöver hjälp om det finns flera skadade

Sam's berättelse

“Jag var tvungen att bestämma mig för vem jag skulle hjälpa först ...”

Hur kan man avgöra vem som behöver hjälp först?

Fråga folk i närheten vad som hänt och se dig omkring

Det är bästa sättet att få en överblick över eventuella skador .

*Vilka skador ska du titta efter? **Svar på nästa bild ...***

-
- > öppna sår
 - > blödningar
 - > smärta
 - > gråt eller skrik
 - > brännskador
 - > kräkningar
 - > medvetslöshet
 - > om någon inte andas
 - > utstickande benpipor

Dom här sakerna kan ge dig information om vem som behöver hjälp först. **Livsuppehållande** åtgärder har första prioritet.

Vad i listan är tecken på livsfara?

Gå alltid först till de skadade som är **tysta**. Om någon skriker vet du att hon kan **andas**.

Det är de tysta du inte vet något om.

Agera på

d. att bedöma vem som först behöver hjälp om det finns flera skadade

olycksplats

Kom ihåg:

L - ABC

L står för Livsfarligt läge

Kontrollera att det är riskfritt att närma sig.

A står för Andning

Skapa öppen luftväg. Kontrollera andningen.

B står för Blödning

Stoppa eventuella blödningar.

C står för Cirkulationssvikt

Förebygg och ta hand om cirkulationssvikt.

Skulle du kunna ge första hjälpen vid en olycka?

Måste hålla mig **lugn** ...
Och kolla att det är
riskfritt för mig att gå dit!

“En **byggnadsarbetare** låg alldeles stilla.
Hans **kamrat** blödde från armen.
En ung kvinna hade träffats av fallande bråte.
Hon skrek att hennes arm var bruten.
Hennes **barn** skrek i barnvagnen.”

Om det inte är säkert att gå fram,
Stanna en bit ifrån och ring 112

olycksplats

Vad borde Sam göra först? Och sen?

A

Lägga tryck på såret och höja mannens blödande arm.
Lägga ett tryckförband med t ex en halsduk.

B

Kontrollera om det är riskfritt att gå fram.

C

Försöka lugna ner kvinnan och be henne hålla armen stilla.

D

Kontrollera om byggnadsarbetaren är vid medvetande

Rätt ordning:

B D A C

Klicka på bilden för svaret.

Kom ihåg att ringa 112

Kontrollera att det är riskfritt att gå fram. Din **1** är **2**

Kontrollera först skadade som är tysta eftersom de kanske inte

3

Fråga folk omkring och personer med **4** skador om hjälp.

Ta hand om dom som är **5** först.

Flytta inte de skadade om de inte befinner sig i omedelbar **6**

Saknade ord:

andas medvetlösa säkerhet mindre fara viktigast

Nu har ni gått igenom avsnittet om hur man bör **agera vid en olycka**.

Testa dina kunskaper genom att göra en av **övningarna** ...

Rita ett
olycksscenario.

*Be en kompis
ringa in
riskerna?*

*“Ett träd hade
fallit över
gården och jag
hörde någon
som grät...”*

Skriv färdigt
berättelsen ...

Aggera på

olycksplats

Din hjälp kan göra skillnad

